

duodecim grossos solvent. Annales^c autem^d officinae minerariae et similiter annales serrae, hoc est locatae seu conductitiae, a qualibet rota sex grossos, medietatem videlicet pro prima rata et aliam medietatem pro secunda rata solvent.

Item molendina ventilia hereditaria octo grossos. Illa vero molendina ventilia, quae anniversarios molendinatores habent, sex grossos solvent ad ratas duas temporum superscriptas divisas, incipiendo videlicet solutionem primae ratae a dominica Iudica usque ad dominicam Conductus Paschae, et aliam medietatem pro festo sancti Bartholomei proximo.

Item sacerdotes Rutheni, qui popones vocantur, ex singulis ecclesiis et synagogis suis mediam sexagenam grossorum solvent, prothopopones vero alias *namiesthnyczy* per duos florenos in moneta solvent.

Item Valachi ex singulis lanceis integris, si illos habent, vel areis, quae *dworzisza* dicuntur, duodecim grossos solvent. Et qui agros non habent a singulo centenario ovium similiter octo grossos persolvent, quattuor videlicet pro prima et reliquos quattuor grossos pro secunda rata superius expressa.

Item Iudaei omnium terrarum regni nostri, tam de singulis mansionibus alias *od grunthow* quascunque inhabitant, quam etiam de omni re pecuniaria et mercantiis quascunque et ubicunque habuerint, eandem a qualibet marca per grossos duos solvant et contribuant.

Ut autem praedicta ordinatio in exigendis eisdem contributionibus facta debite exequutioni demandetur in palatinatu^e et eius ditricibus generosum^f exactorem constituimus et designavimus, praesentibusque litteris nostris designamus et mandamus, ut in manus eius pro designatis temporibus easdem contributiones persolvere curetis. Vobis vero capitaneis, quorum interest mandamus et praefati exactori nostro, pro ratis et temporibus superius expressis, sub poenis ad hoc constitutis absque cuiusvis morae et dilationis interventu de dictis contributionibus, per eos ad quos pertinent responderi facietis^g et per vos ipsi respondeatis, negligentes vero in solvendo et contumaces per pignorationes, et alias poenas solitas ad solvendum easdem contributiones compellatis. Pro officio vestro et gratia nostra facturi. Datum Vilnae die sanctae Agnetis, anno Domini M^oD^oXXXV^o [21 I 1535], regni nostri anno XXVIII°. Ad mandatum Regiae Maiestatis proprium.

II. LITTERAE UNIVERSALES CONTRIBUTIONIS DUCILLORUM^a

Sigismundus etc. Universis et singulis principibus tam spiritualibus quam saecularibus, reverendissimis et reverendis in^b Christo patribus, dominis archiepiscopis, episcopis, necnon magnificis, generosis, nobilibus, famatis et providis, palatinis, castellanis, capitaneis, terrigenis, nobilibus, officialibus et eorum vicesgerentibus, heredibus, advocatis, scultetis civitatumque et oppidorum tam nostrorum quam quorumcumque subditorum nostrorum, magistris civium, consulibus et communitatibus et generaliter omnibus subditis nostris spiritualibus et saecularibus cuiuscumque status, conditionis et praecminentiae existentibus, bona quaecumque^c tam spiritualia quam saecularia, civitates, oppida, villas, tabernas, possessiones et alia bona quocumque^d nomine nuncupata habentibus et signanter in terra^e et districtibus eius existentibus, sincere et fidelibus dilectis salutem et gratiam nostram regiam.

Sincere et fideles nobis dilecti. Noveritis communi omnium consensu tam spiritualium quam saecularium consiliariorum nostrorum et nuntiorum terrestrium in conventu generali proxime praeterito congregatorum voto et concordi voluntate exactionem ducillorum, quae *czopowe* dicitur, multis et arduis necessitatibus reipublicae ita exigentibus decretam esse, quae inchoari

^c Tu i poniżej; annuales AT. ^d vero AT. ^e W rękopisie puste miejsce. ^f W rękopisie puste miejsce. ^g Lub: facientis.

^a W MRPS, cz. IV, vol. 3, nr 17726, s. 20, dodano do tytułu: in conventu generali Petricoviensi laudatae. ^b Słowo w rękopisie powtórzone. ^c Odczyt niepewny. ^d Odczyt niepewny. ^e W rękopisie pozostawiono puste miejsce.

debet a festo Annuntiationis sanctae Mariae [25 III 1535] proximo [et continuari per integrum annum ad aliud festum Annuntiationis sanctae Mariae]^f inclusive anni Domini millesimi quingentesimi tricesimi sexti, exigetur autem et solvi ac exigi debebit eadem ipsa contributio ducillorum secundum antiquam consuetudinem modo videlicet infrascripto.

Ut quilibet cerevisiam coquens venalem, ex quibuscunque braseis fuerit eadem ipsa cerevisia cocta, hoc est sive brasea ipsa sint civium et dominorum, sive ex molendino provenientia et emensurata, sive domi facta, a quolibet vase singillatim vel coctura ipsius cerevisiae iuxta locorum consuetudinem ante hac observatam, exactionem ipsam ducillorum in manus infrascripti exactoris fideliter solvat, ita ut a maiori coctura alias *varu* plures grossi solvantur et a minori pauciores iuxta vasorum numerum et quantitatem et exactoris ordinationem, quam ubi opus et quoties expediens erit, nostra auctoritate faciet et constituet notariosque et custodes tam in civitatibus et oppidis quam etiam in villis iuxta arbitrium suum exactor etiam ipse deputabit et iuramento corporali ad fidelitatem illius astringet. Ternarii vero more vetusto circa quemlibet grossum solvendi pro civitatum et oppidorum reparatione conserventur. Tabernatores vero singuli, cerevisiam coquentes vel coctam a dominis tam spiritualibus quam saecularibus ad propinandum recipientes, a quolibet vase mensurae civilis teneantur per unum grossum in manus exactoris persolvere. Item a medio vase vini alias *polkuffku* florenus cum triginta quadrantibus solvendus. Item a drelink sive Seremiensi vase vini duo floreni cum sexaginta quadrantibus solvendi. Item a quolibet barili malmatici et vini Italici unus *orth* cum septem ternariis solvatur, a barili vero simplicis vini duo grossi solvantur et duo ternarii, a medonis vase communi duo grossi cum duobus ternariis, a cerevisia advectitia sive externa, ut Swidniczensi, Glogoviensi, Theschnensi, Bernoviensi et alia quacumque a quolibet eius vase duo grossi. Et quicumque non soluta prius exactione praefata cerevisiam, vinum, medonem, malmaticum et alium quemcumque potum ex praedictis vendere et propinare in fraudem reipublicae praesumpserit, totum illud, in quo fraudem commisit seu committere voluit, irremissibiliter amittet et ad poenam regalem solvendam, quotiens id fecerit, obligabitur capitaneusque loci in tales omnes et singulos fraudem committentes animadversionem debitam, veritate rei cognita, non habentes^g respectum ad quempiam, irremissibiliter exsequatur. Ad quam quidem exactionem colligendam diligenterque et fideliter exigendam in ipsa terra^h et districtibus eius generosumⁱ deputavimus vobisque^j omnibus et singulis quorum interest universis mandamus, quatinus praefato exactori sive ab eo substituto de ipsa exactione ducillorum respondeatis et responderi faciatis. Vos vero locorum capitanei eos, qui rebelles vel negligentes erunt et quos ipse exactor deferet, per pignorationes solitas ad solutionem huiusmodi exactionis compellatis sub poenis nostris contra negligentes capitaneos in novis et antiquis statutis descriptis et pro gratia nostra non aliter facturi. Datum Vilnae die sanctae Agnetis anno Domini M^oD^oXXXV [21 I 1535], regni nostri anno vigesimo octavo. Ad mandatum Sacrae Regiae Maiestatis proprium^k.

III. MANDATUM SIGISMUNDI PRIMI REGIS POLONIAE AD CAPITANEOS SUPER PROROGATIONE STATUTI CONTRA HOMICIDAS ANNO 1510 EDITI AD TRIUM ANNORUM DECURSUM^l

Sigismundus etc. Universis et singulis subditis nostris, praesertim vero locorum capitaneis in regno nostro consistentibus, manifestum facimus, quia nos ad postulationem statuum et ordinum Regni nostri Poloniae, per nuntios a conventu generali Piotrkoviensi proxime praeterito apud nos factam, statutum contra homicidas anno Domini millesimo quingentesimo decimo in conventu

^f Słowa podane w nawiasie zostały w rękopisie opuszczone przez nieuwagę kopisty. Na podstawie typowego formularza uzupełnił je wydawca AT. ^g habendo AT. ^h Pozostawiono puste miejsce. ⁱ Pozostawiono puste miejsce. ^j Odczyt niepewny.

^k Nazwiska poborców wspomniane zostały w MK₂, t. 52, s. 19.

^l Por. wyżej, nr XVII, I, pkt 22 — sejm walny piotrkowski 1510 r.